

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ และทัศนคติต่อบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

Factors Associated with the Perception and Attitudes Toward Electronic Cigarettes Among University Students in Pathum Thani University

นันทวรรณ นามนัย^{*1}, กัญญารัตน์ นัยเนตร¹, ทิพภา มวลพล¹, สุรสิทธิ์ ผิวเผือด¹

นักศึกษาศาสาธาณสุขชุมชน คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

*Nantawan Namnai, Kanyarat Naiyanet, Tippapa Mounphon
& Surasee Phiohuead*

Department of public health, Faculty of Allied health science, Pathum thani University

**Corresponding author: nantawan1510jj@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบตัดขวาง (cross-sectional study) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรม การรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรม และการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า ของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 350 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรคำนวณของ Taro Yamane (1971) โดยมีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติสหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบสเปียร์แมน (Spearman Correlation Coefficient) สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการวิจัย พบว่าความรู้เกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 71.70 ทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.26, S.D = 0.405) พฤติกรรมการใช้บุหรี่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.20, S.D = 0.312) การรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.45, S.D = 0.412) และความรู้ พฤติกรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความรู้ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ ขณะที่พฤติกรรมของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำ (r = .034* และ .208*) ตามลำดับ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาช่องทางการสื่อสาร เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า รวมถึงการกำหนดมาตรการการให้คำปรึกษา การสร้างเครือข่ายนักศึกษาที่สนับสนุนการไม่สูบบุหรี่

คำสำคัญ: การรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า, บุหรี่ไฟฟ้า, นักศึกษา, มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Abstract

This research was a descriptive cross-sectional study aimed at examining the levels of knowledge, attitudes, behaviors and perceptions of electronic cigarettes, and the relationships between personal factors, knowledge, attitudes, behaviors, and perceptions of electronic cigarettes among university students in Pathum Thani Province, Thailand. The study sample consisted of 350 students from Pathum Thani University, determined using Taro Yamane sample size formula, with a multistage random sampling method. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.81. Data were analyzed using descriptive statistics, Spearman's rank correlation coefficient, Pearson's correlation coefficient, and the Chi-square test at a statistical significance level of 0.01. The findings revealed that Knowledge about the perception of electronic cigarettes was at a high level (71.70%). Attitudes toward the perception of electronic cigarettes were at a moderate level ($\bar{X} = 2.26$, S.D = 0.405). The smoking behavior is at a moderate level ($\bar{X} = 2.20$, S.D = 0.312). Perceptions of electronic cigarettes were at a high level ($\bar{X} = 2.45$, S.D = 0.412). Gender was significantly associated with the perception of electronic cigarettes at the 0.05 level. Attitudes ($r = 0.429^{**}$) and behaviors ($r = 0.208^{**}$) were significantly correlated with the perception of electronic cigarettes at the 0.01 level. Therefore Effective communication channels, such as social media, should be developed to provide accurate information about electronic cigarettes. Additionally, policies should be designed to educate youth on the risks and dangers of electronic cigarettes to promote healthy decision-making among this group.

Keywords: Perception of Electronic Cigarettes, Electronic Cigarettes, Students, Pathum Thani University

บทนำ

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ที่ได้รับคามนิยมอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และได้รับความนิยมไปทั่วโลกเพราะเข้าถึงได้ง่าย แม้การครอบครองและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าผิดกฎหมายในปัจจุบัน แต่กลับมีการจำหน่ายอย่างแพร่หลายบนโลกออนไลน์ การออกแบบรูปลักษณ์ สี และกลิ่น เป็นสิ่งดึงดูดวัยรุ่นให้มีมุมมองที่ดีต่อสินค้า บุหรี่ไฟฟ้ามีลักษณะคล้ายกับยาสูบแต่ไม่มีการเผาไหม้เหมือนบุหรี่ทั่วไปทำให้บุหรี่ไฟฟ้าไม่มีส่วนประกอบของน้ำมันดิน และคาร์บอนไดออกไซด์ โดยผู้ใช้ส่วนใหญ่เชื่อว่าบุหรี่ไฟฟ้ามีความปลอดภัยและเชื่อว่าจะสามารถใช้บุหรี่ไฟฟ้าในการช่วยเลิกบุหรี่ธรรมดาได้ (World Health Organization [WHO], 2019) แต่ความจริงแล้วการใช้บุหรี่ไฟฟ้ามีสารพิษไม่ต่างจากบุหรี่ทั่วไปซึ่งจากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขได้รายงานว่าบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์เทียบเท่ากับบุหรี่ทั่วไป โดยพบว่าจะใช้สารนิโคตินเหลวซึ่งมีความเข้มข้นมากกว่านิโคตินในบุหรืมวนปกติถึง 6 เท่า บุหรี่ไฟฟ้ายังไม่มีมาตรการควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐานในการผลิตจึงทำให้ผู้บริโภคอาจได้รับสารนิโคตินที่มากเกินไปจนส่งผลเสียต่อสุขภาพ (นพรัตน์ รัตนวราภรณ์, ธนพร เบญจพะ และชนวนพิศ ตฤณานนท์, 2561) นิโคตินเป็นสารที่มีอำนาจเสพติดรุนแรง บุหรี่ไฟฟ้าสามารถเพิ่มระดับสารนิโคตินในการสูบแต่ละครั้งได้สูงกว่าบุหรืธรรมดา เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายจะมีผลกระทบ

ต่อร่างกายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทำให้เกิดอาการหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ ผลกระทบระยะสั้น ได้แก่ หายใจไม่ออก ไอ จาม คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ มึนงง สับสน ระคายเคืองที่ตา และผิวหนัง ระคายเคืองในช่องปาก คอ เนื่องจากสารนิโคตินทำให้อัตราการเต้นของหัวใจสูง ความดันโลหิตสูง มีภาวะหลอดเลือดสมองหดตัว เสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมอง และในขณะผลกระทบระยะยาว ได้แก่ เยื่อหุ้มปอดอักเสบ เยื่อจมูกอักเสบ ต้อกระจก ชีต จังหวะการเต้นของหัวใจผิดปกติ โรคหลอดเลือดหัวใจ นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย ชัก วิตกกังวล ซึมเศร้า โรคทางเดินหายใจ ที่เป็นสาเหตุของมะเร็งปอด นอกจากสารนิโคตินแล้ว สารเคมีในบุหรี่ไฟฟ้ายังประกอบไปด้วยโลหะหนักต่างๆ เช่น นิกเกิล และโครเมียมที่มีพิษต่อปอด แคดเมียมที่มีพิษต่อไต สารก่อมะเร็ง เช่น เบนซีน (Benzene) อะเซตัลดีไฮด์ (Acetaldehyde) นอกจากนี้ยังส่งผลให้ผู้เสพอาจเปลี่ยนผ่านไปสูบบุหรี่แบบธรรมดา หรือ สารเสพติดอื่นๆได้ รวมทั้งนอกจากนี้การสูบบุหรี่ไฟฟ้าที่มีคุณภาพไม่ดีมีโอกาสเกิดอันตรายสูงจากการระคายเคืองขึ้นในระหว่างการใช้งาน ทำให้เกิดการบาดเจ็บเผาไหม้บนใบหน้า ฟัน และลิ้น อย่างรุนแรง นอกจากนี้ยังเสี่ยงต่อโรคระบบทางเดินหายใจและหัวใจ เช่น โรคถุงลมอักเสบเรื้อรัง หอบหืด และโรคหลอดเลือดหัวใจ เนื่องจากการสูดดมสารพิษและสารอินทรีย์ระเหยง่ายที่เกิดจากการสูบบุหรี่ไฟฟ้า (ไพฑูรย์ สอนทน และคณะ, 2565)

กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ได้ทำการสำรวจการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนอายุ 15 ปีขึ้นไประหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2566 ในเด็กและเยาวชนอายุไม่เกิน 25 ปี 61,688 คน พบว่าภาพรวมของเยาวชนทั่วประเทศ 25% เป็นผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้า หรือคิดเป็น 1 ใน 4 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งพบว่า 5 เขตสุขภาพที่เยาวชนสูบบุหรี่ไฟฟ้าสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ ได้แก่ เขต 9 จำนวน 34.58% เขต 3 จำนวน 34.45% เขต 4 จำนวน 34.2% และเขต 8 จำนวน 34% ความชุกของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในเยาวชนไทย คือ ร้อยละ 3.4 (สูบบุหรี่มวน ร้อยละ 42.0 สูบทั้งคู่อ้อยละ 2.4) โดยภาคเหนือมีความชุกมากที่สุด ร้อยละ 4.6 รองลงมาคือ กรุงเทพฯ และปริมณฑล ร้อยละ 4.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 3.6 ภาคกลาง ร้อยละ 2.3 และภาคใต้ ร้อยละ 2.2 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า อุดมศึกษา มีการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุด ร้อยละ 4.2 และ มัธยมศึกษา ร้อยละ 1.6 โดยพบสัดส่วนผู้หญิงสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 3.6 เท่า (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2567) ทั้งนี้ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญคือการที่เยาวชนเข้าชมสื่อสังคมออนไลน์ในการสูบบุหรี่ไฟฟ้า โดยถ้าเข้าชมเกือบทุกวันมีโอกาสสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 3.7 และโอกาสสูบบุหรี่ไฟฟ้า มากกว่า 7.7 เท่า ของคนที่ไม่เคยเข้าชมสื่อสังคมออนไลน์ ปัจจุบันมีการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้าได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ผ่านช่องทางสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) และอินสตาแกรม (Instagram) เพราะสามารถสื่อสารซื้อขายอย่างสะดวก ผ่านการส่งข้อความ รวมทั้งยังเป็นช่องทางที่สื่อสารข้อมูลที่ผิด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษาเกิดจากความกังวลเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพของนักศึกษาที่อาจยังไม่เข้าใจถึงความเสี่ยงของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าอย่างแท้จริง (ศิริพร พูลรักษ์, 2565) แม้ว่าจะมีการกล่าวถึงบุหรี่ไฟฟ้าว่าเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยกว่าบุหรี่ทั่วไป แต่ผลกระทบในระยะยาวยังคงเป็นปัญหาที่ต้องศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังมีการแพร่หลายของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในนักศึกษาเนื่องจากการเข้าถึงที่ง่ายและความนิยมในสังคม การวิจัยนี้จึงมีความสำคัญในการทำความเข้าใจปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้และพฤติกรรมการใช้บุหรี่ไฟฟ้า รวมถึงการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อลดการใช้และสนับสนุนการพัฒนา นโยบายป้องกันในมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรม และการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้า และการรับรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้า ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ความรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้า และทัศนคติ เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้า ของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาพตัดขวาง (Descriptive Cross-Sectional Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 2,788 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง ประมาณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรตามแนวคิดของ Taro Yamane (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 350 คน โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยการกำหนดสัดส่วนจากสูตร

$$nh = \frac{N_h}{N} n$$

โดยกำหนดให้

nh	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิ
Nh	=	จำนวนประชากรแต่ละชั้นภูมิ
N	=	จำนวนของประชากรทุกชั้นภูมิ
n	=	จำนวนขนาดของตัวอย่างที่สนใจศึกษาแต่ละชั้นภูมิ

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัย จำแนกรายคณะ

ลำดับ	คณะ	จำนวนประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	นิติศาสตร์	384	48
2	บริหารธุรกิจและการบัญชี	346	43
3	พยาบาลศาสตร์	488	61
4	รัฐศาสตร์	188	24
5	วิศวกรรมศาสตร์	782	99
6	ศึกษาศาสตร์	111	14
7	สหเวชศาสตร์	489	61

ลำดับ	คณะ	จำนวนประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
	รวม	2788	350

และสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการนำรายชื่อนักศึกษาทำการสุ่มโดยวิธีอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนให้ครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ ประกอบด้วย ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะบุคคล ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้าส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านทัศนคติต่อบุนหรีไฟฟ้า ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้าและส่วนที่ 5 ข้อมูลพฤติกรรมการใช้บุนหรีไฟฟ้า โดยงานวิจัยนี้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้การตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะ รายได้

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า เป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ใช่/ไม่ใช่ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ โดยเป็นคำถามแบบถูก และผิดโดยการแปลผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า โดยใช้เกณฑ์แบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) อิงกลุ่ม (Bloom, 1975) โดยคะแนนมากกว่าร้อยละ 80 ความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า ระดับสูง คะแนนมากกว่าร้อยละ 60-80 หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้าระดับปานกลาง และ คะแนนมากกว่าร้อยละ 60 หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้าระดับระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านทัศนคติต่อบุนหรีไฟฟ้า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย จำนวน 10 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย โดยการแปลผลระดับทัศนคติ การแปลผลนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อใช้หลักการแปลผล (Best, 1977) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.32 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง และคะแนนระหว่าง 2.33 – 3.00 เห็นด้วยระดับมาก

ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เกณฑ์ในการประเมินระดับการรับรู้ ใช้เกณฑ์แบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) อิงกลุ่มของ Best (1970) โดยการประเมินครั้งนี้ แบ่งระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้าของนักศึกษา เป็น 3 ระดับ และการแปลผลนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อใช้หลักการแปล ดังนี้ (Best, 1977) คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.66 เห็นด้วยในระดับน้อย คะแนนระหว่าง 1.67 – 2.32 เห็นด้วยในระดับปานกลาง และคะแนนระหว่าง 2.33 – 3.00 เห็นด้วยในระดับมาก

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการใช้บุนหรีไฟฟ้า มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เกณฑ์ในการประเมินระดับการรับรู้ ใช้เกณฑ์แบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) อิงกลุ่มของ Best (1970) โดยการประเมินครั้งนี้ แบ่งระดับพฤติกรรมการใช้บุนหรีไฟฟ้า เป็น 3 ระดับ และการแปลผลนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อใช้หลักการแปล ดังนี้ (Best, 1977) คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.66 เห็นด้วยในระดับน้อย คะแนนระหว่าง 1.67 – 2.32 เห็นด้วยในระดับปานกลาง และคะแนนระหว่าง 2.33 – 3.00 เห็นด้วยในระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามด้วยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆทั้งงานวิจัย จากนั้นนำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาความเหมาะสมของข้อความและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการประเมิน และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ทำการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน ความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือแบบทดสอบฉบับ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธีของ Cronbach's โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตรวจสอบให้คะแนน และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น ในภาพรวม มี ค่า 0.80

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตจากสาขาสาธารณสุขชุมชน ถึงคณบดีของคณะต่างๆในมหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติและวิธีการที่กำหนด ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างโดยการแนะนำตัวเอง อธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามจนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเองทั้งหมดโดยไม่จำกัดเวลา ผู้วิจัยอยู่ในบริเวณที่กลุ่มตัวอย่างสามารถมองเห็นและเรียกเพื่อสอบถามได้ หากมีข้อสงสัยในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ข้อมูลลักษณะบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะ รายได้ ซึ่งวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ในขณะที่ความรู้ ทักษะ การรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า และข้อมูลพฤติกรรม วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลกับการรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า ด้วยสถิติ Chi-square test ในขณะที่ความรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้ากับการรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า วิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบสเปียร์แมน (Spearman Correlation Coefficient) และทดสอบค่าวิกฤตการใช้บุนหรีไฟฟ้า กับปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับบุนหรีไฟฟ้า โดยใช้สถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($P \leq 0.05$)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยมีการคำนึงถึงเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทราบถึงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลชี้แจงสิทธิการเข้าร่วมด้วยความสมัครใจรวมทั้งแจ้งว่าข้อมูลจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับและนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 171 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.1 มีอายุระหว่าง 18-33 ปี ส่วนใหญ่อยู่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 99

ราย คิดเป็นร้อยละ 28.0 คณะพยาบาลศาสตร์และ คณะสหเวชศาสตร์ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 มีรายได้ 5,001-10,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0

ความรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการรับรู้บุหรีไฟฟ้า อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 71.70 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.30 และมีความรู้ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.00 ขณะที่ข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อที่ 1.ท่านคิดว่าบุหรีไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่น่าสนใจโคตินสังเคราะห์เข้าสู่ร่างกาย ตอบถูกร้อยละ 87.5 รองลงมาคือ ข้อที่ 9.บุหรีไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานแบตเตอรี่ให้ความร้อนในการช่วยจุดให้ความร้อน ทำให้เกิดการระเหยฟุ้งกระจาย ตอบถูกร้อยละ 85.2 ส่วนข้อที่นักศึกษาตอบถูกน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3.บุหรีไฟฟ้าส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต เช่น ส่งผลให้เกิดภาวะซึมเศร้า และมีอัตราการฆ่าตัวตายสูงกว่าผู้ป่วยที่ไม่สูบบุหรี่มาก ตอบถูกร้อยละ 53.0

ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้บุหรีไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่าง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$, S.D.= 0.405) เมื่อพิจารณาทัศนคติรายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติเห็นด้วยมากที่สุด คือ ท่านคิดว่าบุคคลเข้าถึงและสามารถหาซื้อบุหรีไฟฟ้าได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 2.65$, S.D.= 0.654) รองลงมา คือ ท่านคิดว่าคว้นบุหรีไฟฟ้ามือสองไม่เป็นอันตรายต่อบุคคลรอบข้าง ($\bar{X} = 2.03$, S.D.= 0.919) และข้อที่นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าคนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า เป็นสื่อกลางช่วยให้เข้าสังคมได้ง่ายและมีเพื่อนมากขึ้น ($\bar{X} = 1.90$, S.D.= 0.869)

พฤติกรรมการใช้บุหรีไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า พฤติกรรมการใช้บุหรีไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่าง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.20$, S.D = 0.312) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมมากที่สุด คือ ท่านคิดว่าการใช้บุหรีไฟฟ้าของคุณเกิดจากการชักชวนของเพื่อนหรือคนรอบข้าง ($\bar{X} = 2.52$, S.D.= 0.544) รองลงมา คือ ท่านคิดว่าการใช้บุหรีไฟฟ้าช่วยลดความเครียดหรือผ่อนคลายได้ ($\bar{X} = 2.00$, S.D.= 0.812) และข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าบุหรีไฟฟ้าช่วยให้เลิกบุหรีแบบมวน ($\bar{X} = 1.90$, S.D.= 0.791)

การรับรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้าของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า ข้อที่นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ บุหรีไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ที่ได้ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายบนโลกออนไลน์ ($\bar{X} = 2.80$, S.D.= .519) รองลงมา คือ ท่านรู้จักบุหรีไฟฟ้าจากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Instagram TikTok YouTube ($\bar{X} = 2.69$, S.D.= .602) และข้อที่นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับบุหรีไฟฟ้าน้อยที่สุด คือ ท่านรู้สึกว่าการสูบบุหรี่สนับสนุนการสูบบุหรี่ไฟฟ้าแทนการสูบบุหรี่มวนธรรมดา ($\bar{X} = 1.97$, S.D.= .897)

ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และอายุ กับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า เพศ ของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่อายุของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปทุมธานี มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลาง ($r=.047^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า กับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว พบว่า ความรู้ พฤติกรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความรู้ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ ขณะที่พฤติกรรมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ ($r=.034^*$ และ $.208^*$) ตามลำดับ

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้นิโคตินไฟฟ้า ของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี สามารถอภิปรายผลแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างทราบว่าบุหรี่ไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่น่าสนใจโคตินสังเคราะห์เข้าสู่ร่างกาย เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ไม่ว่าจะเป็นข้อดี ข้อเสีย หรือข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย การได้รับข้อมูลเหล่านี้จากช่องทางที่เข้าถึงง่ายช่วยให้นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ ภณทิรา ปริณูรักษ์ และ บริษัทฯ ตาใจ (2565) ที่พบว่าผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้าส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลของบุหรี่ไฟฟ้า โดยมีความเห็นในทางเดียวกันว่ามีความสะดวกในการเข้าถึงและข้อมูลมีหลากหลาย แหล่งที่ใช้หาข้อมูลมากที่สุดคือ Facebook, Google, YouTube รองลงมา คือ Instagram (IG) ร้านค้า Line ร้านค้ากลุ่ม Line บุหรี่ไฟฟ้า เว็บไซต์ Pantip เว็บไซต์ ขายบุหรี่ไฟฟ้า และเว็บไซต์สินค้านำเข้า แอปพลิเคชัน Tik Tok ผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้ามักหาข้อมูลจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ แต่กลุ่มตัวอย่างยังขาดการทราบถึงการส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต เช่น ส่งผลให้เกิดภาวะซึมเศร้า และมีอัตราการฆ่าตัวตายสูงกว่าคนทั่วไป

ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับไม่แน่ใจ เนื่องจากประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมที่ไม่ชัดเจน นักศึกษาบางคนอาจเคยเห็นเพื่อนหรือคนรู้จักใช้บุหรี่ไฟฟ้าโดยไม่เกิดผลกระทบทางสุขภาพที่ชัดเจนในระยะสั้น แต่กลุ่มตัวอย่างยังทราบว่าควันบุหรี่ไฟฟ้ามือสองไม่เป็นอันตรายต่อบุคคลรอบข้าง ทำให้เกิดความไม่แน่ใจเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับบุหรี่ธรรมดานักศึกษาอาจได้รับข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า บางแหล่งข้อมูลอาจบอกว่าบุหรี่ไฟฟ้าเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยกว่า ในขณะที่แหล่งอื่นๆ อาจเน้นถึงอันตรายที่ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด ทำให้เกิดความสับสนและไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าแท้จริงแล้วบุหรี่ไฟฟ้ามีผลดีหรือผลเสียมากกว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนากร ธนวัฒน์ (2567) ที่พบว่าสารพิษที่ประกอบอยู่ในน้ำมันที่เผาไหม้และสารเคมีที่ใช้ตอนผลิตมีผลกระทบต่อระบบหายใจและการทำงานของหัวใจสารพิษในบุหรี่ไฟฟ้าสามารถทำให้เกิดการอักเสบของเยื่อหุ้มปอด ทำให้ระบบหายใจอ่อนแอและเสี่ยงต่อการถูกทำลาย พบว่าเด็กมัธยมที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มความเสี่ยงของโรคหืดเป็น 1.3 เท่าเมื่อเทียบกับเด็กที่ไม่ได้สูบบุหรี่ไฟฟ้าและพบว่าการสูดควัน

บุหรี่ไฟฟ้า (สูบบุหรี่มือสอง) เสี่ยงต่อการเกิดหลอดลมอักเสบเพิ่มขึ้น 1.4 เท่าและมีการหอบเหนื่อยเพิ่มขึ้น 1.5 เท่า การสูบบุหรี่ไฟฟ้าส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินปัสสาวะ กระเพาะอาหาร และระบบประสาทอีกด้วย

การรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการตลาดและโฆษณาบุหรี่ไฟฟ้ามักถูกนำเสนอว่าเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยกว่าบุหรี่ธรรมดา ซึ่งสามารถทำให้นักศึกษาเชื่อว่ามีความเสี่ยงต่อสุขภาพน้อยกว่า แรงกดดันทางสังคม เพื่อนหรือกลุ่มสังคมที่นักศึกษาอยู่ด้วยอาจมีการใช้บุหรี่ไฟฟ้ากันอย่างแพร่หลาย ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าการใช้บุหรี่ไฟฟ้าเป็นเรื่องปกติหรือเป็นแฟชั่น สอดคล้องกับการศึกษาของ อาร์กซ์ มุ่งหมาย, สรียญา รอดพิพัฒน์และ จินตนา สรายุทธพิทักษ์. (2566) ที่พบว่าข้อมูลจากหลายแหล่งได้กล่าวเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าไว้ว่าสามารถใช้เลิกบุหรี่ได้ และมีสารพิษที่อาจก่อให้เกิดโรคน้อยกว่าบุหรี่ทั่วไปจากข้อมูลดังกล่าวจึงทำให้บุหรี่ไฟฟ้าได้รับความสนใจและเป็นที่นิยม

พฤติกรรมเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบุหรี่ไฟฟ้าระดับ ปานกลาง เนื่องจากการศึกษาบางคนอาจได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า เช่น ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจหรือปัญหาสุขภาพระยะยาว ทำให้ตัดสินใจไม่ใช้บุหรี่ไฟฟ้า อธิกรร วรบำรุงกุล, เชษฐ รัชตพรธนิกุล และมนตรี วิชัยวงศ์ (2564) ที่พบว่าการตัดสินใจสูบบุหรี่หรือไม่สูบบุหรี่ เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากความรู้ที่ได้รับมาแล้วเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรม ได้รับแรงเสริมจากบริบททางสังคม สิ่งแวดล้อม การสื่อสาร ตัวอย่างที่บุคคลนั้นยึดถือ เป็นความรู้สึกหรือความเชื่อ เป็นตัวตัดสินใจพฤติกรรม เป็นความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบ เป็นสภาวะจิตใจในการพร้อมที่จะส่งผลกระทบต่อตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ ต่อบุคคลอื่น ๆ ต่อวัตถุหรือสถานการณ์ เป็นการวางแผนความคิด ความรู้สึก ให้ตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อคนหรือต่อสิ่งของในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ เป็นวิถีทางที่คนคิดหรือรู้สึกต่อการสูบบุหรี่หรือไม่สูบบุหรี่

เพศ อายุ และรายได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยเพศมีความสัมพันธ์ในทางบวก เนื่องจาก เพศชายมีมากกว่าเพศหญิง หรือเพศชายอาจเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากกว่า ทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย, อาทิตยา บัวเรือง และคณะ (2565) ขณะที่ผู้ที่มีอายุมากขึ้นอาจมีประสบการณ์ตรงหรือรับรู้จากเพื่อน ครอบครัว หรือคนรอบตัวที่ใช้บุหรี่ไฟฟ้า ทำให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามากขึ้น และผู้ที่มีรายได้ต่ำอาจมองหาทางเลือกที่ประหยัดมากขึ้นในระยะยาว เช่น บุหรี่ไฟฟ้าที่ใช้ซ้ำได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2565) จากความเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อต่อต้านการสูบบุหรี่ทำให้บริษัทผู้ผลิตพยายามปรับกลยุทธ์ต่างๆ เช่นทำให้บุหรี่มวนเล็กลง หรือโฆษณามุ่งเจาะลูกค้าบางกลุ่ม เช่น ผู้หญิง และ เยาวชนการผลิตบุหรี่ไฟฟ้าเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจที่เติบโตมากยิ่งขึ้น

ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความรู้ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ และพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพิมพ์ชนก คำชู, บัณฑิตา จาริ, เบญญาภา ทั้งจ้อย, ปราณี คำวงศ์ษา,จิรนนท์ วงศ์ศิลป์ และคณะ (2567) ที่พบว่า หากความรู้เกี่ยวกับไฟฟ้ามากขึ้น และทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในทางลบมากขึ้น หรือมีทัศนคติในระดับน้อยเนื่องจากความรู้เป็นพื้นฐานการปรับเปลี่ยนทัศนคติหากบุคคลมีและทำให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้าที่มีต่อร่างกายของตนเองจะนำไปสู่การมีทัศนคติเชิงลบต่อบุหรี่ไฟฟ้า

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาเชิงคุณภาพในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น การลักษณะการเชิญชวน ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้าต่อตนเองและเพื่อน ซึ่งนำไปสู่การได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเลือกสูบบุหรี่ไฟฟ้า

มากกว่าบุหรี่มวนหรือการสูบบุหรี่เพื่อการยอมรับในกลุ่มเพื่อน และการพัฒนาการศึกษาในรูปแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับโปรแกรมการป้องกันและแก้ไขการสูบบุหรี่ เพื่อเป็นการติดตามผลระยะยาวและดูประสิทธิภาพของโปรแกรมในการป้องกันการสูบบุหรี่ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่คิดว่าน่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า นอกเหนือจากประเด็นที่ศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า

บรรณานุกรม

- Best JW. (1977). *Research in Education*. 3rd. Engle Wood Cliff. NJ Prentice Hall.
- Bloom BS. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*.
- Taro Yamane. (1970). *Statistics: An Introductory Analysis*. (2d ed.). Tokyo: John Weatherhill, Inc.
- World Health Organization [WHO]. (2019). *Report on the global tobacco epidemic*. Retrieved from <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/326043/9789241516204-eng.pdf>
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (24 กันยายน 2567). *พฤติกรรมและการสูบบุหรี่ของเยาวชนไทย*. https://hss.moph.go.th/show_topic.php?id=6024.
- ณัฐพล รุ่งโรจน์สิทธิชัย. (2560). *การรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้า* (วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์). TU Digital Collections. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5907011042_8133_8197.pdf
- ธนากร ธนวัฒน์. (2567). *ผลกระทบในทุกมิติจากการใช้บุหรี่ไฟฟ้าการทบทวนแนวทางการจัดโปรแกรมสำหรับการสร้างการรับรู้ถึงอันตราย ต่อสุขภาพ และการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในวัยรุ่น*. วารสาร สาธารณสุข และ วิทยาศาสตร์ สุขภาพ, 7(2), 93-106.
- ธีรังกูร วรบำรุงกุล, เชษฐ รัชตพรรณธิกุล และมนตรี วิชัยวงศ์. (2564). *พฤติกรรมและการประเมินความเสี่ยงตนเองในการสูบบุหรี่ของกลุ่มบุคลากรและนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี*. วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย, 17(2), 66-79.
- นพรัตน์ รัตนวราภรณ์, ธนพร เบญจพะยะ, ชวนพิศ ตฤณานนท์. (24 กันยายน 2567). *การตรวจสอบนิโคตินในของกลางบุหรี่ไฟฟ้า*. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. <http://innovation.dmsc.moph.go.th/InnovationV1>.
- พิมพ์ชนก คำชู, บัณฑิตา จาริ, เบญญาภา หังจ้อย, ปราณี คำวงศ์ชา, จีรนนท์ วงศ์ศิลป์ และคณะ. (2567). *ความรู้ กับทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ของนิสิตระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือ ตอนล่างของประเทศไทย*. วารสารการพยาบาลสุขภาพ และสาธารณสุข, 3(3), 46-54.
- พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย, อาทิตยา บัวเรือง และคณะ. (2565). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนจังหวัดอุดรธานี*. วารสารวิชาการสาธารณสุข, 31(2), S197- S205.
- ไพฑูรย์ สอนทน และคณะ. (2565). *ความชุกของการใช้บุหรี่ไฟฟ้าและความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้กัญชา และการสูบบุหรี่ของมัธยมศึกษาตอนปลาย*

จังหวัดเพชรบูรณ์. (รายงานฉบับสมบูรณ์) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ภัณฑิรา ปริณูรักษ์ และ ปรีชญา ตาใจ. (2565) อิทธิพลของข้อมูลข่าวสารต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจสูบบุหรี่ไฟฟ้า. วารสารควบคุมโรค, 48(3), 539-550.

วิวัฒน์ โรจนพิทยากร. (2565). สงครามบุหรี่ไฟฟ้า. วารสารวิชาการสาธารณสุข, 31(1), 1-2.

ศิริพร พูลรักษ์. (2565). ผลของโปรแกรมการเลิกสูบบุหรี่ไฟฟ้าผ่านระบบออนไลน์ที่มีต่อความรู้ ทักษะ และความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง. วารสารพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยคริสเตียน, 9(1), 20-38.

อารักษ์ มุ่งหมาย, สริญญา รอดพิพัฒน์ และ จินตนา สรายุทธพิทักษ์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 15(3), 311-324.